

Uudenkaupungin Puntarintien
ranta-asemakaava-alueen
kasvillisuusselvitys 2024

VARSINAIS-SUOMEN LUONTO- JA YMPÄRISTÖPALVELUT

2024

Sisälllys	Sivu
1. Johdanto	... 2
2. Työstä vastaavat henkilöt	... 2
3. Menetelmät	... 2
4. Selvitysalue	... 3
5. Yleiskuvaus ja kasvillisuus	... 4
6. Luontotyyppien kuvaukset	... 5
6.1 Kuvio 1 - Kiinteistöjen piha- ja ranta-alueet	... 6
6.2 Kuvio 2 - Tuore siemenpuuhakkuu	... 6
6.3 Kuvio 3 - Peltoala	... 6
6.4 Kuvio 4 - Laidunalue	... 6
6.5 Kuvio 5 - Tuore kangas	... 7
6.6 Kuvio 6 - Kalliometsä	... 8
6.7 Kuvio 7 - Talousmetsä	... 9
6.8 Rantaviiva	... 9
7. Tiivistelmä tuloksista	... 10
8. Kasvillisuus Taulukko: Putkilokasvit	... 10
9. Linnusto	... 12
Lähteet	... 12
Kuvia	... 13

1. Johdanto

Tehty luontoselvitys kattaa Puntarintien kiinteistöjen 1:522, 1:57, 1:188, 1:636 ja 1:781 alueille sijoittuvan ranta-asemakaavaa varten teetetyn kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykseen painottuvan kartoituksen.

2. Työstä vastaavat henkilöt

Selvityksestä vastasi Varsinais-Suomen luonto- ja ympäristöpalvelut. Linnustoammattilainen ja ympäristöinsinööri Pekka Alho teki paikalle kartoitustarvetta arvioivan ja linnustoa koskevan maastokäynnin 30.5.2024. Kasvillisuus- ja luontotyyppien kartoituksesta ja niiden raportoinnista vastasi putkilokasveihin erikoistunut luontokartoittaja Liisa-Lotta Kujansuu. Raportin on näiltä osin tarkastanut myös luontokartoittaja, EAT, Esa Hankonen.

Valokuvat: © 2024 / Liisa-Lotta Kujansuu
Karttapiirokset: © 2024 / Liisa-Lotta Kujansuu
Pohjakartat: © 2024 / Maanmittauslaitos

3. Menetelmät

Kasvillisuusselvitys perustuu selvitysalueella maastokäynneillä 2.7. ja 26.7.2024 inventoituun sekä luontoarvoja että luontotyypejä kuvaavaan kasvillisuuteen.

Selvityksen on tarkoitus kuvata alueen kasvillisuus, luontotyypit ja sekä mahdollisesti huomioitavat elinympäristöjen luontoarvot kaavan toteutumista varten.

Selvitys käsitti kartalla (*kuva 2, s. 3*) rajatun maa-alueen, joka käytiin selvityksen yhteydessä läpi.

Putkilokasvien nimistö ja taksonomia noudattavat *Suomen putkilokasvien luettelon (Kurtto et. al 2019)* nimistöä. Putkilokasvien levinneisyys-, ekologia- ja indikaattoriarvotietojen lähteinä sekä elinympäristöjen tyypittelyssä käytetty lähdekirjallisuus on lueteltu selvityksen lopussa olevasta Lähteet: -osiossa (s. 12).

Linnustoa kartoitettiin hyvissä olosuhteissa, optimaaliseen pesimäaikaan 30.5.2024.

Luontotyyppien ja lajiston kuvauksissa on käytetty kansainvälistä IUCN-uhanalaisuusluokitusta lyhenteineen seuraavasti:

LC = elinvoimainen, NT = silmällä pidettävä, VU = Vaarantunut, EN = erittäin uhanalainen, CR = äärimmäisen uhanalainen, DD = puutteellisesti tunnettu ja NE = arvioimatta jätetty.

4. Selvitysalue

Uudenkaupungin Puntarintien kiinteistöjen 1:522, 1:57, 1:188, 1:636 ja 1:781 ranta-
asemakaavan selvitysalue sijaitsee Varsinais-
Suomessa, Uudenkaupungissa, n. 4 km
(lunnuntietä) keskustasta etelään (Kuva 1, oik.).
Luonnontieteellisesti alue kuuluu Varsinais-
Suomen eliömaakuntaan, hemiboreaaliseen
kasvillisuusvyöhykkeeseen.

Kuva 1, (oik.): Selvitysalueen sijainti

Selvitysalue käsittää viidestä eri kiinteistöstä koostuvan noin 16,5 ha kokoisen maa-
alueen. Maaperänä on kalliomaat.

Tarkemmat kuvaukset luontotyypeistä on kerrottu luvussa 6.

Kuva 2: Selvitysalue rajattuna oranssilla

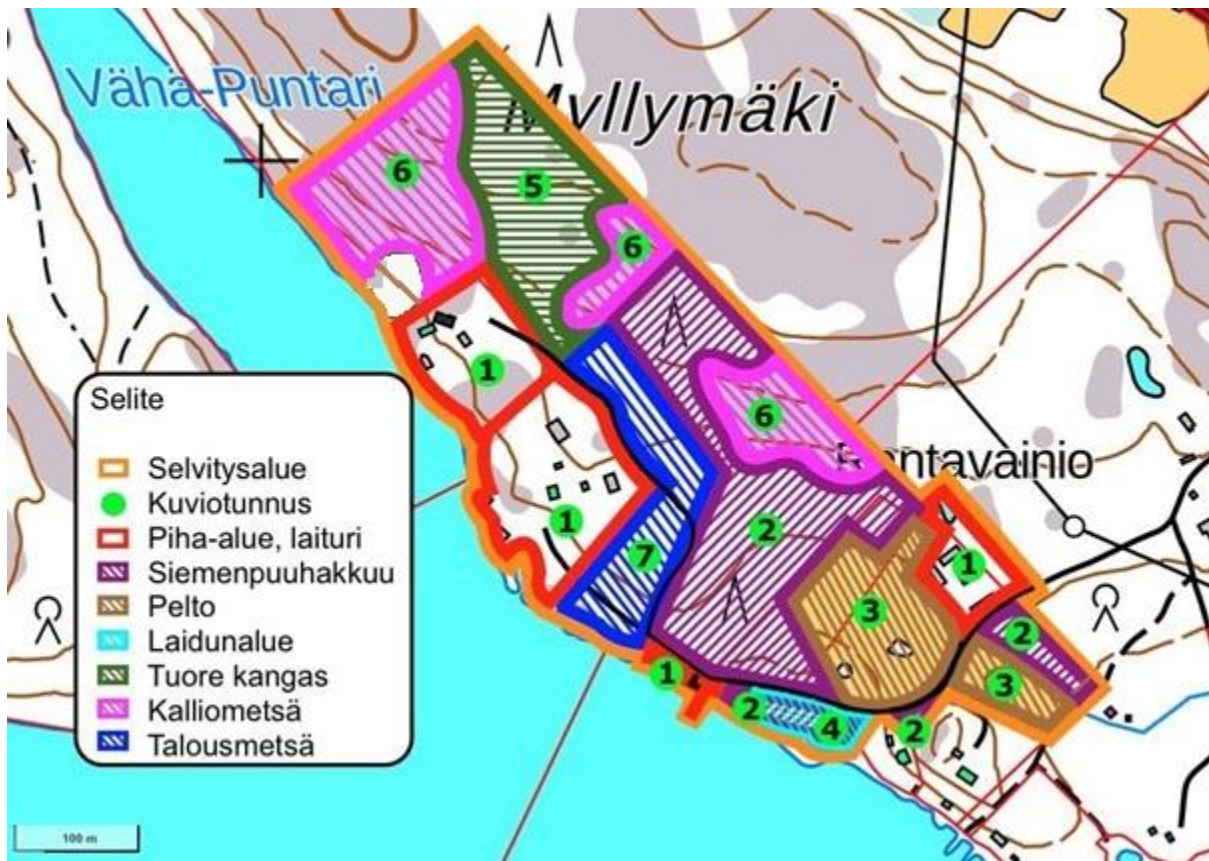
Kuva 3: Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön rantakalliota ja rantaviivaa

5. Yleiskuvaus ja kasvillisuus

Selvitysalueen kasvillisuus on yhdistelmä Varsinais-Suomessa tavattavaa metsä- sekä rantakasvillisuutta. Alueen metsät ovat luontaisesti syntyneitä tuoretta kangasmetsää ja kalliometsää. Rantaviivassa vallitsevana ranta- ja luhtakasvillisuutta sekä avokalliota. Rannan tuntumassa kapea tervaleppävyö, joka vaihettuu mäntyvaltaiseksi sekametsäksi. Selvitysalueen pinta-alasta yli puolet on piha-, laitur-, hakkuu- ja pelto-alueita, joita ei inventoitu selvityksessä tarkemmin.

Lajistossa näkyy pitkäaikainen ihmistoiminta sekä elinympäristöjen luonnontilaisuus. Selvitysalueen itä-eteläpuoli on kokonaan ihmistoiminnan jäljiltä. Alueella on pihapiiri, peltoalaa sekä tuoreet laaja-alaiset siemenpuuhakkuut. Selvitettävän alueen länsi-pohjoispuoli on pääosin jopa luonnontilaista, pois lukien vapaa-ajan kiinteistöjen piha- ja ranta-alueet sekä niiden välitön läheisyys.

Maastotöiden yhteydessä havaittiin 37 eri putkilokasvia. Näiden joukossa ei ollut yhtään uhanalaista tai EU:n luontodirektiivin mukaista lajia. Haitallisia vieraslajeja löytyi kaksi: komealupiini ja punalehtiruusu. Lajimäärä saattaa selvitysalueella olla hieman korkeampi, sillä kaikkia lajeja ei toimeksiannon puitteissa ollut tarpeen inventoida elinympäristöjen rajaamiseksi ja kaavan laatimista varten.

Kuva 3: Selvitysalueen kuviot rajauksineen

6. Luontotyyppien kuvaus

Selvityksessä rajautui seitsemän (7) kuviota, jotka on numeroitu tunnuksin 1-7. Rantaviivaa ei ole kuvioitu erikseen.

Kuvioista viisi (5) on ihmisen muokkaamaa aluetta (Kuviot 1-4 ja 7). Kuvio 1 kattaa kiinteistöjen piha- ja ranta-alueet. Kuvio 2 käsittää siemenpuuasentoon hakatun tuoreen kangasmetsän peltojen ympärillä, rannassa ja kalliometsien välissä. Kuvio 3 muodostuu kahdesta peltoalasta. Kuvio 4 osoittaa laidunalueita. Kuvio 7 on talousmetsäkäytössä olevaa tuoretta kangasta.

Eryisesti huomioitavat kasvillisuuskuviot (5 ja 6) sisältävät luontoarvoja, jotka tulisi ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa ja turvata. Kuviot 5 ja 6 jatkuvat viereisen vapaa-ajan kiinteistön piha-alueen reunamille, joiden lähetyvillä on muutamia vanhoja kantoja havaittavissa.

Selvityksessä löytyi yksi (1) vaarantuneeksi (VU) luokiteltu luontotyyppi, tuore seinäsammaltyyppin kangasmetsä (PIT) kuviolla 5 ja yksi (1) silmällä pidettäväksi (NT) luokiteltu luontotyyppi, kalliometsä (Vr) kuviolla 6.

Kuvio 5 ja 6 edustavat metsälain 10 § erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

6.1. Kuvio 1 - Kiinteistöjen piha- ja ranta-alueet

Selvitysalueella sijaitsevat neljä erillistä kiinteistön piha- ja ranta-aluetta. Kuvio kattaa lännessä kaksi rantaan rajautuvaa vapaa-ajan kiinteistöä ja itäosaan sijoittuvan vakituksessa asuinkäytössä olevan kiinteistön, jolla on erillinen ranta-alue selvitysalueen eteläosassa. Kaikilla kiinteistöillä on sama tieyhteys. Kiinteistöjen piha- ja ranta-alueita ei inventoitu selvityksessä tarkemmin, vaan todettiin sen olevan lähinnä tyypillistä piha-, kulttuuri-, joutomaa- ja rantakasvillisuutta.

Selvitysalueen itäosassa sijaitsevan piha-alueen pohjoisosaan on merkitty lampi, mutta se on täytetty lähes kokonaan. Alue on yhdistetty viereisen kiinteistön piha-alueeseen. Alalla kasvaa vanhoja perennoja sekä vieraslajina komealupiini. Toinen vieraslaji, punalehtiruusu, sijaitsee kiinteistön erillisellä rannalla selvitysalueen eteläosassa.

6.2. Kuvio 2 - Tuoret siemenpuuhakkuut

Selvitysalueen keski- ja eteläosaan sijoittuvat siemenpuuasentoon hakatut kangasmetsät (PIT). Puusto on harvaa ja mäntyvaltaista, seassa koivua ja kuusta. Vähäisistä varvuista kasvaa puolukka ja lakastuva mustikka. Pohjakerrosta hallitsevat hakkuujätteet ja metsäkoneen jäljet, joiden seassa on seinäsammalta.

6.3. Kuvio 3 - Peltoalueet

Selvitysalueen koillis-eteläosaan sijoittuvat pellot. Aloilla kasvaa viljeltyinä mm. hunajakukka, rikkakananhirssi ja tuoksuapila.

6.4. Kuvio 4 - Laidunalue

Selvitysalueen eteläosaan sijoittuva laidunalue. Alueella on tehty tuore siemenpuuhakkuu. Rannan tuntumassa on kapea tervaleppävyö. Alueella laiduntaa lampaita.

6.5. Kuvio 5 - Tuore seinäsammaltyypin kangas (PIT)

[VU]

Selvitysalueen pohjoisosiin sijoittuvat tuoreet seinäsammaltyypin kankaat (PIT). Metsät ovat valtaosin luonnontilaisia ja luonnontilaisen kaltaisia ikääntyviä hemiboreaalisia luonnonmetsiä.

Puusto on mäntyvaltaista, jonka lisäksi sekapuuna kasvaa kuusta ja rauduskoivua. Välipuustossa ja pensaskerroksessa on edellisten lajien taimien ja nuorien yksilöiden lisäksi pihlajaa, katajaa sekä haapaa. Painanteissa kasvaa pajuja, joiden alla juolukkaa. Kenttäkerrosta hallitsee runsaskasvuiset varvut, joista valtalajeina kasvaa lähes tasavertaisina mustikka ja puolukka sekä kanervaa ja variksenmarjaa. Ruohoja on niukasti, joita edustavat kangasmaitikka ja metsätähti. Heinistä metsälauha on vallitsevin. Pohjakerroksen yhtenäinen sammalpeite muodostuu pääosin seinäsammalesta, seassa jäkäliä kivillä.

Luonnotilaiset ja luonnontilaisen kaltaiset tuoreet kangasmetsät on luokiteltu uhanalaisuudeltaan vaarantuneiksi (VU).

Kuvio tulisi jättää kehittymään luonnontilaisena. Alueen kasvillisuus tulisi säilyttää ennallaan välttämällä hakkuita ja muuta metsänkäsittelyä. Kuollut puuainees tulee jättää alueelle. Kuviolle tulisi tehdä metsälain 10 § mukainen rajaus.

6.6. Kuvio 6 - Kalliometsä (Vr)

[NT]

Selvitysalueen keski- ja pohjoisosiin sijoittuvat edustavat luonnontilaiset kalliometsät (Vr). Alueella on runsaasti avokalliolaikkujen (Vr III) ja kankaan välistä vaihtelua. Puusto koostuu iäkkäistä mäntyistä, joiden seassa on nuorempia mäntyjä, katajaa ja koivua sekä kitukasvuista kuusta. Kuviolla on sekä pysty- että maapuuna muutama kelo. Kenttä- ja pohjakerroksen kasvillisuus on niukkaa ja monin paikoin kalliota peittää vain jäkälät sekä sammaleet. Varvuista esiintyy mm. kanervaa, puolukkaa ja variksenmarjaa. Ruohoja ei juuri ole. Heinistä yleisin on metsälauha. Painanteissa sammalia. Rantakallioilla esiintyy runsaasti kuhmujäkälää ja muutama sianpuolukkalaikku. Rantaviivassa on ranta- ja luhtakasvillisuutta.

Kyseessä erottuva ja luonnontilainen karu elinympäristö. Kuvio lukeutuu metsälain elinympäristöihin karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat kalliot. Kalliometsät on arvioitu silmälläpidettäväksi (NT) elinympäristöiksi.

Alue suositellaan säilyttämään koskemattomana. Kuvion kasvillisuus on hyvä säilyttää ennallaan välttämällä hakkuita ja muuta metsänkäsittelyä. Kuollut puuainees tulee jättää alueelle. Kuviolle tulisi tehdä metsälain 10 § mukainen rajaus.

6.7. Kuvio 7 - Talousmetsä

[LC]

Selvitysalueen keski- ja eteläosaan sijoittuva metsä on harvennettua mäntyvaltaista talousmetsää, seinäsammalta tyypin tuoreen kankaan piirtein. Sekapuuna kasvaa kuusta ja koivua. Pensaskerros puuttuu. Kenttäkerroksessa vuorottelevat mustikka ja puolukka. Ruohoja hyvin niukasti, joita edustavat kangasmaitikka ja metsätähti. Heinistä metsälauha vallitsevin. Pohjakerrosta hallitsee seinäsammal.

6.8 Rantaviiva

Rantaviivaa ei kuvioitu erikseen. Suurin osa rannasta on rakennettua ja ihmistoiminnan alaista mökkirantaa sekä avokalliota. Rantaviivaa hallitsee ranta- ja luhtakasvillisuus, joita edustaa kapea järviruokovyö, ranta-alpi, rantakukka ja rantamatar. Rannassa ei ole luontoarvoja.

7. Tiivistelmä tuloksista

Selvitysalueen pinta-alasta yli puolet on piha-, laituri-, hakkuu- ja peltoalueita, joita ei inventoitu selvityksessä tarkemmin. Edellisten lisäksi alueella on talousmetsäkäytössä oleva tuore kangas.

Ranta on käytännössä suurimmaksi osaksi ihmistoiminnan alaista mökkirantaa. Rantaviivassa kasvaa kapea järviruokovyö.

Selvitysalueella ei ollut yhtään uhanalaista tai EU:n luontodirektiivin mukaista lajia. Haitallisia vieraslajeja löytyi kaksi: komealupiini ja punalehtiruusu.

Selvityksessä löytyi yksi (1) vaarantuneeksi (VU) luokiteltu luontotyyppi, tuore seinäsammaltyyppin kangasmetsä (PIT) kuviolla 5 ja yksi (1) silmällä pidettäväksi (NT) luokiteltu luontotyyppi, kalliometsä (Vr) kuviolla 6.

Kuvio 5 ja 6 edustavat metsälain 10 § erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

Muita erityisesti huomioitavia luontotyyppisiä ei alueelta löytynyt.

8. Kasvillisuus

Taulukko 1: Tutkimusalueella esiintyvät putkilokasvilajit aakkosjärjestyksessä.

Putkilokasvien lajilista Suomen putkilokasvien luettelon (Kurtto, A., Lampinen, R., Piirainen, M. & Uotila, P. 2019: Checklist of the vascular plants of Finland. -- Norrlinia 34: 1-205) mukaisesti.

Nimi (tiet.)	Nimi (suom.)
<i>Acer platanooides</i>	metsävaahtera
<i>Alnus glutinosa</i>	tervaleppä
<i>Angelica sylvestris</i>	(niitty)karhunputki
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	sianpuolukka
<i>Argentina anserina</i> subsp. <i>groenlandica</i>	meri(keto)hanhikki
<i>Atriplex longipes</i>	laukkamaltsa-ryhmä
<i>Avenella flexuosa</i>	metsälauha
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu

<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu
<i>Calluna vulgaris</i>	(kangas)kanerva
<i>Carex canescens</i>	harmaasara
<i>Carex nigra</i>	jokapaikansara
<i>Carex pilufera</i>	virnasara
<i>Empetrum nigrum</i>	variksenmarja
<i>Filipendula ulmaria</i>	(niitty)Mesiangervo
<i>Galium palustre</i>	rantamatara
<i>Iris pseudacorus</i>	keltakurjenmiekka
<i>Juniperus communis</i>	metsäkataja
<i>Lysimachia europaea</i>	metsätähti
<i>Lysimachia vulgaris</i>	ranta-alpi
<i>Lythrum salicaria</i>	rantakukka
<i>Melampyrum pratense</i>	kangasmaitikka
<i>Picea abies</i>	metsäkuusi
<i>Pinus sylvestris</i>	metsämänty
<i>Phragmites australis</i>	järviruoko
<i>Populus tremula</i>	metsähaapa
<i>Quercus robur</i>	metsätammi
<i>Rumex acetosella</i>	ahosuolaheinä
<i>Silene flos-cuculi</i>	niittykäenkukka
<i>Sorbus aucuparia</i>	(koti)pihlaja
<i>Spergula morisonii</i>	kalliohatikka
<i>Urticaria dioica</i>	isonokkonen
<i>Vaccinium myrtillus</i>	(kangas)mustikka
<i>Vaccinium uliginosum</i>	juolukka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	(taiga)puolukka
<i>Valeriana excelsa</i> subsp. <i>salina</i>	merivirmajuuri

9. Linnusto

Kohteen linnustoa kartoitettiin 30.5. maastokäynnillä. Kartoitus keskittyi pihapiirien ulkopuolisille rakentamattomille osille, jotka koostuivat lähinnä kalliomänniköstä, tuoreesta hakkuusta, sekä peltoalueesta. Peltolaikku on siksi pieni ja erillinen, ettei se käytännössä mahdollista varsinaisen peltolajiston esiintymistä.

Ranta-alueet ovat käytännössä rakennettuja ja ranta suoraviivainen ja suhteellisen jyrkästi syvenevä. Tästä johtuen mm. järviruokovyö on hyvin kapea ja linnustollisesti vähäarvoinen. Ulommas edustan vesialueelle kertyy toisinaan mm. isokoskeloita.

Kohteen lajisto koostui tavanomaisesta peruslinnustostamme, joista astetta vähälukuisempina mainittakoon hakkuun reunassa laulanut kulorastas. Uhanalaisluokiteltua lajistoa ei kartoituksessa tavattu. Allekirjoittanut on havainnut vielä muutamia vuosia sitten Myllymäellä, hiukan kartoitusalueen ulkopuolella, kalliomännikössä nykyisin uhanalaiseksi luokitellut töyhtötiaisen (VU, vaarantunut).

Kaavakohteen kaakkoispuolella, lähimmillään noin 1,5 km:n etäisyydellä sijaitsee linnustoperusteisesti suojeltu Lautveden Natura-alue (FI0200044). Kaavakohteen vaikutukset eivät tavanomaisen maankäytön ja vesistön virkistyskäytön osalta ulotu Lautveden Natura-alueen linnustollisiin arvoihin.

Lähteet:

Mossberg B., Stenberg L. 2014: Suuri Pohjolan kasvio; Kustannusosakeyhtiö Tammi, 4. tarkistettu painos: 1-928

Hotanen J-P., Nousiainen H., Mäkipää R., Reinikainen A. & Tonteri T. 2018: Metsätyypit – kasvupaikkaopas; Metsäkustannus

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 5/2018, Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki

Kurtto, A., Lampinen, R., Piirainen, M. & Uotila, P. 2019: Checklist of the vascular plants of Finland. Suomen putkilokasvien luettelo -- Norrlinia 34: 1-206

Maanmittauslaitos 2024:

maanmittauslaitos.fi/aineistot-palvelut/latauspalvelut/avoimien-aineistojen-tiedostopalvelu

Kuva 1

<https://uusikaupunki.fi/fi/puntarintien-ranta-asemakaava>

Laji.fi 2024:

<https://laji.fi>

Luonnonsuojelulaki:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19961096>

Metsälaki:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>

Metsäasetus:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131308>

Metsäkäyttöilmoitukset

<https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/tietoa-metsien-kaytosta/hakkuuaikomukset>

Kuvia:

Täytetty lampi, itäosan kiinteistön piha-alueella.

Itäosan kiinteistön erillistä ranta-aluetta, rantarakennukselta luoteeseen

Eteläpuolen vapaa-ajan kiinteistön rakennettua rantaa, kuvattuna kaakkoon.

Pohjoispuolen vapaa-ajan kiinteistön laiturin vasemmalla kuvassa.

Tuoreet siemenpuuhakkuut, itäosan kiinteistön asuinrakennus oikealla kuvassa

Tulevan rantasaunan ranta, laidunalue ja siemenpuuhakkuut

Laidunalue

Rantakallio eteläpuolen vapaa-ajan kiinteistön piha-alueen laitamilla

Eteläpuolen vapaa-ajan kiinteistön rantamännikköä

Eteläpuolen vapaa-ajan kiinteistön piha-alueen ja puntarintien välinen tuore kangas

Seinäsammatyyppi

Itäosan kiinteistön ainoa kalliometsä

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön koilliskallio, virnasaratuppaat

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön kalliot, jotka rajautuvat rantaan

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön kalliot, jotka rajautuvat rantaan

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön kalliot, jotka rajautuvat rantaan

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön kalliot, jotka rajautuvat rantaan

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön kalliot, jotka rajautuvat rantaan

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön rantakalliot ja rantaviivaa

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön rantakalliot

Pohjoisen vapaa-ajan kiinteistön rantakalliot, sianpuolukka

Vapaa-ajan kiinteistöjen välinen kallioranta, laituri vasemmalla

Eteläpuolen vapaa-ajan kiinteistön kalliometsä rannassa.